

fit Liv, naar Spørgsmaalet ellers har nogen Interesse for det Offentlige f. Ex. i Forsørgelses-spørgsmaal. Det er jo klart nok, at mit Underændringsforslag meget vil bidrage dertil, og den ærede Landssthingsmands Indvending derimod, at Bestemmelsen kun vil komme til at ramme een Klasse af Befolkningen og ikke den hele Befolkning, kan jeg ikke godsfjende; thi selve den nye § 15 taler om enhver Indlænding, som søger Arbeide — der staar ikke legemligt Arbeide — og, dersom den ærede Landssthingsmand skulde være i Tvivl om Forstaelsen af dette, saa vilde Opgaverne for ham være, næst at slutte sig til mit Forslag, at faae dette Udtryk gjort endnu fyldigere f. Ex. „enhver Indlænding, som søger Arbeide eller Erhverv“, thi saa var det klart nok, at det ikke blot er legemligt Arbeide, der tales om. Jeg bellager, at jeg har taget feil af den ærede Landssthingsmand, at han, trods de Anskuelser, han udtalte, og hvortil jeg i det Væsenlige kan slutte mig, ikke desto mindre vil stemme mod Underændringsforslaget. — Det ærede Medlem for 2den Kreds (Schlegel), som sidder her lige over for mig, udtalte, at vi vistnok Alle maatte være enige om, at Opgaven var den at komme til at føre en virksom Kontrol med de egentlige Bagabonder, og paa den anden Side saa lidt som muligt genere den øvrige Del af Befolkningen, som ikke falder ind under dette Begreb. Jeg troede ikke, at denne Udtalelse fra det ærede Medlems Side skulde have mødt nogenformhelst Modsigelse. Det forekommer mig, at det var en saa slaaende, en saa simpel Sandhed, at der ikke kunde være Tvivl derom, og jeg var derfor meget forbauset, da jeg hørte det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (R. Rasmussen) udtale den Betragtning, at ethvert Individ maatte have Lov til at gaa løs og foretage sig, hvad det vilde, ukontrolleret, indtil det gjorde sig skyldig i strafbare Handlinger; saa først interesserede Handlingen Samfundet, hvilket yttrede sig deri, at det paaførte ham Straf. Det forekommer mig, at Samfundets Opgave er endel finere ved saavel ved direkte som ved indirekte Midler at forebygge Forbrydelser end ved kun at straffe dem. Dersom det altsaa her er givet, at en Klasse af Befolkningen, som vi have tilladt os at kalde Bagabonder, er særlig faretruende for Samfundet og i særlig Grad besværende for Befolkningen, forekommer det mig at være fuldt berettiget, at man søger at træffe præventive Forholdsregler herimod i Stedet for at indskrænke sig til at falde over dem med Straf, naar de have gjort sig skyldige dertil. Den ærede Landssthingsmand udtalte ved Siden deraf, at man saa meget som muligt maatte undgaa, at Politiet eller hvem som helst vilkaarlig skulde komme til at trække en Grænse mellem dem, der falder indenfor, og dem, der falder udenfor Loven. Deri sympatiserer jeg fuldstændig med det ærede Medlem, og Vedtagelsen af mit

Forslag vil jo ogsaa netop fjerne Nødvendigheden for Politiet af at træffe et saadant Skjøn. Det vil bringe den hele Arbejderbefolkning, saavel den, der skjønnes at være ueberhæftig, som den, der skjønnes at være vederhæftig, ind under den samme Bestemmelse, nemlig den at skulle være forsynet med en Legitimation, som er utvivlsom, og at skulle melde sig ved Til- og Afgang osv. Det forekommer mig altsaa, at mit Forslag netop fyldestgjør det Lighedsprincip, som er fordret fra den ene Side, og ogsaa meget væsentlig fjerner Muligheden for Politiets Vilkaarlighed, som der er Frygt for fra den anden Side. At jeg trods disse stærke Sympathier mellem de to ærede Landssthingsmænd og mig, alligevel maa undvære deres Stemmer for mit Forslag, kan naturligvis ikke Andet end smerte mig dybt. — Jeg kan ikke Andet end takke den ærede Ordfører ikke alene for hans milde, jeg kan sige venlige Udtalelse om det af mig stillede Underændringsforslag, men ogsaa for den Oplysning, han meddelte mig, idet han meddelte den til det hele Thing, nemlig om, hvorledes Udvalget har tænkt sig det 2det Stykke af den foreslaaede § 15 forstaaet og anvendt. Den ærede Ordfører udtalte, at det egentlig kun var to Ting, man skulde opnaa gjennem dette 2det Stykke; den ene var, at Politiet fik en Ret til at hjemfende saadanne Bagabonder, som det antraf blottede for Subsistensmidler, den anden, at Politiet havde en lignende Ret til at hjemfende Individer, som ikke havde haft Arbeide i 6 Uger. Men det forekommer mig rigtignok, at dersom det er det Hele, der kan naas, vil det være lovligt lidt, ligesom det forekommer mig, at selv om man vil være nøiet med, at en saadan Nødvighed gives, vil selve Udøvelsen af denne Nødvighed blive meget vanskelig, naar man først har kastet de nuværende Vandreboøger bort, for Udlandinge erstattet dem med Opholdsboøger, men uden at have foreskrevet noget Tilsvarende for de indenlandske Omvandrede, en Arbeidsbog eller hvilket Navn, man nu vil give den. Det forekommer mig at ville blive ganske overordentlig vanskeligt at faae konstateret, at Vedkommende ikke i 6 Uger har haft Arbeide, naar han ikke er forpligtet til at føre Arbeidsbog med sig, hvoraf det fremgaar, at han ikke har haft det. — Det kan paa ingen Maade være min Mening at ville forsvare § 15 i sin Helhed saaledes, som den vil komme til at lyde, naar Underændringsforslaget bliver vedtaget. Det har været min Hensigt, mit Ønske, da jeg stillede dette Underændringsforslag, at give Anledning til en dybere Indgaaen paa de Spørgsmaal, der foreligger under § 15, end det maaske ellers vilde have været muligt, og det er mit Ønske, at Afstemningen om dette Underændringsforslag ikke maa blive forstaaet, som om man derved stemte om den endelige Affattelse af denne Paragraf, men kun saaledes, om man med mig er enig i at lægge en særdeles Vægt paa,